

PROJE4L-İSTANBUL GÜNCEL SANAT MÜZESİ

Eylül 2001’de ziyaretçilere açılan Proje4L İstanbul Güncel Sanat Müzesi 1600 metrekarelik 2 katlı bir alan üzerinde kuruldu. Farklı disiplinlerden sanatsal çalışmalarını desteklemeyi ve deneysel sergileme biçimlerini uygulamayı hedefliyen Proje4L, sanat izleyicisini çeşitlendirme ve artırmayı amaçlıyor. Müzeyi paylaşılan bir mekan haline getirmenin yollarını araştırırken; güncel olanı tarafsızca, hiçbir eseri yargılama amacı taşımadan sunuyor. Ulusal/uluslararası, yerel/küresel ayrımı yapmadan yeni görüşlere ve yeni sanata açık olma anlayışıyla çalışan Proje4L’nin hedeflerinden biri de güncel sanatı dogmalarla kısıtlanmadan dengeli bir biçimde izleyiciye açmak.

Proje4L, kentle ilişkisi açısından özel bir bölgede yer alıyor. Ön cephesi yeni "Bankalar Caddesi" olarak adlandırılan Büyükdere Caddesi’ne, arka cephesi ise İstanbul’un dev mahallelerinden birine, Gültepe’ye bakan müze bu iki bölge arasında bir eşik konumunda bulunuyor ve aynı anda çok farklı izleyici gruplarına hizmet veriyor.

Mars dergisinin 2001 yılı son sayısında, "Museums on the Move" adlı özel bölümünde, mekanlarının konumlarıyla, küratör ve sanatçılara olan özgürlükçü yaklaşımlarıyla dikkat çeken 10 müzenin arasında Proje4L’de bulunuyor. Bu müzelerin ortak özelliği, izleyicisinden ve kendinden taviz vermeden, kamuya, tutarlı bir biçimde güncel sanatı sunmak hedefini taşıyor olmaları. Dergide, müze yöneticilerine yöneltilmiş ortak soruların cevapları bulunuyor.

Proje4L Sergileri:

▪ "Plajın Altında: Kaldırım Taşları" (22 Kasım 2002 – 17 Ocak 2003):

Sitüasyonist hareketin "Kaldırım Taşlarının Altında: Plaj" sloganına gönderme yapan bu sergide, daha önce öğrenciler tarafından polislere atılan kaldırım taşlarının altındaki kum (dolayısıyla var olan düzenin tümüyle dışında ve ötesinde –belki de ütopyik– bir dünyanın olabileceği fikri) tam bir zıtlıkla ortaya çıkmakta. Çünkü artık umulan plajların yerine küreselleşmenin vaatleri dışındaki sonuçları, sanat dahil daha birçok alanda da olması gereken plajların varlığına olan kayıp inançlarımız kendini göstermekte. Proje4L’nin Plajın Altında: Kaldırım Taşları sergisi bu bağlam içinde, Türkiye’nin farklı coğrafyalarından gelen sanatçılardan, grup kimliği altında faaliyet gösterenlere ve Avrupa’da yaşayan Türkiye kökenli sanatçılara kadar, İstanbul’da çok az bilinen ya da hiç tanınmayan genç sanatçı kuşağına yer veriyor.

▪ "Günyüzü" (19 Eylül – 9 Kasım 2002):

20. yüzyıl Türk resim sanatına damgasını vurmuş 79 sanatçının yapıtlarından bir seçkiyi içeren Çağa Resim Koleksiyonu, 19 Eylül - 9 Kasım 2002 tarihleri arasında Proje4L İstanbul Güncel Sanat Müzesi’nde gerçekleşen "Günyüzü" başlıklı sergi ile ilk kez sanatseverlerin karşısına çıktı. Küratörlüğünü Haldun Dostoğlu’nun üstlendiği sergi, Türk resim sanatının seçkin yapıtlarını "günyüzü"ne çıkarırken; "Koleksiyoner Kimdir," "Güncel Sanat Dünyasında Koleksiyonerin Misyonu Nedir?" gibi sorunları irdeliyor.

▪ Arne Jacobsen (19 Haziran – 10 Ağustos 2002):

20. yüzyılın tasarımına silinmez bir etki bırakan Arne Jacobsen, Proje4L’de yalnızca 100. doğum yılı nedeniyle gündeme getirilmedi. Onun önemi, tasarladığı endüstri ürünleri, mobilyaları ve mimari yapılarıyla Modernizm’in en önemli karakterlerinden biri olmasından da kaynaklanıyor. Bir anlamda Jacobsen’in yapıtlarını ve tasarım felsefesini anlamak, Modernizm’i anlamakla örtüşüyor. 'Arındırılmış' bir biçimle çalışan Jacobsen’in etkilerini,

izlerini günlük yaşamımızın her alanında, beğendiğimiz nesnelerin tasarımında görmemiz mümkün.

▪ **Dur Bir Dakika: Anlatı Olarak Resim (5 Nisan – 15 Haziran 2002):**

“Dur Bir Dakika: Anlatı Olarak Resim” NIFCA (Nordic Institute for Contemporary Art) işbirliği ile Proje4L’de genç kuşaktan gelen kuzeyli sanatçılara yer verdi. “Dur Bir Dakika” gezici sergilerinin bir ayağı olarak gerçekleşen “Anlatı Olarak Resim”de, sosyal ve diğer gerçeklikler üzerine yorumda bulunan ve yapıtlarında anlatsal içeriği görünür bir biçimde ortaya çıkaran sanatçıların “figüratif resimler”i sunuldu. Özellikle, resim geleneğinin yoğun olduğu Türkiye’de, Kuzey ülkelerinden gelen farklı önermelerin ve bakışların Proje4L’de sergilenmiş olmasının, İstanbul izleyicisi için önemi büyüktür. “Dur Bir Dakika” sergileri, resmin sorunsalları ve olanaklarına değinmenin çeşitli yollarını inceleyerek bir tartışma platformu oluşturdu.

▪ **Peruk Takan Kadınlar (1 Mart – 28 Mart 2002):**

48. Venedik Bienalinin ardından dünyanın birçok önemli sanat merkezinde gösterilen “Peruk Takan Kadınlar,” görsel sanatların geliştirdiği söylem üzerine oturtulmuş ve buna göre üretilmiş, dört bağımsız birimden oluşan bir video projeksiyon enstalasyonudur. Ataman, peruk takma olgusunu görünüm değiştirmeyi, seçilmiş bir kimliğin yaratımını ya da verili durumdaki bir diğer kimliği maskeleyemeyi konu alan bir mecaz olarak ele alıyor. “Peruk Takan Kadınlar,” izleyiciyi toplumsal cinsiyet ve toplumun uyguladığı baskı üzerine yeniden düşünmeye çağırıyordu.

▪ **Yeniden Bak (21 Aralık 2001 – 23 Şubat 2002):**

“Yeniden Bak,” Türkiye’de anlaşıldığı şekilde “temalı” bir sergi değildi. Serginin en belirleyici olgusu yapıtlarda kendimizi bulabilme olasılığıydı. Türkiye’nin çeşitli bölgelerinden sanatçıların katıldığı sergide Gülçin Aksoy, Nancy Atakan, Ergin Çavuşoğlu, Cengiz Çekil, Kutlu Gürelli, Borga Kantürk, Servet Koçyiğit, Hakan Onur, Serkan Özkaya, Şener Özmen, Neriman Polat, Hale Tenger ve Erdem Yücel yer aldı.

▪ **Yerleşmek (21 Eylül – 24 Kasım 2001):**

“Yerleşmek,” Türkiye’den ve Türkiye bağlamında çalışmış olan sanatçılardan bir dizi yapıt ve öneri sundu. Serginin ilgi alanları, evin ve sokağın maddi düzenlenişindeki değişim, iç ve dış göçler, kanun dışından ziyade, kanun karşıtı kapitalizmin, dolayısıyla öteki küreselleşmenin coğrafyası, kendiliğinden düzen, verili düzene uyum sağlama ve geleneklerin sürdürülmesindeki sorunsallar; görselliğin inşası ve son olarak da kamusal mekanın sahiplenme biçimleriydi.